

kialakulásáról vagy a veszélyeztetés mértékéről nincs ismerete, nincs vizsgálati anyag a döntéshozók számára.

Ezért nem várható, hogy a káresemények száma meghatározó módon csökkenne a továbbiakban. Példaként lehet megemlíteni olyan nyomvonalas létesítményt (közlekedési utat), ahol az időszakosan megújuló felszínmozgás során 2-4 évenként több millió Ft-ot újra és újra elköltötenek karbantartásra vagy újraépítésre, mert az eddig végzett beavatkozások során nem kezdeményezték a teljes mértékű feltárást és így a védekezés minden esetben csak időleges szerepet kaphat.

A jövőben törekedni kell a felszínmozgásos területek szakszerű megismerésére és a várható károk lehetséges megelőzésére.

Ennek megvalósításához elsősorban a meglévő törvényi hátteret kihasználva, a települések rendezési programjaiba kellene a mérnökgeológiai vizsgálatnak beépülnie. Az ügydöntő szakhatóságok mellett az érintetteknek is ismernie kellene e probléma gazdasági súlyát. Az érdekeltek (károsultak és a problémák megoldásában részt vevők) tájékozatlansága alapvetően meghatározza a mozgások kezelését és sajnos az elvégzett munkák eredményességét is.

A korábban alkalmazott módszereknél ma már jóval több vizsgálati lehetőség áll rendelkezésünkre ahhoz, hogy a földtani alkalmasság, a morfológiai viszonyok és az építés-hidrológiai jellemzők stb. ismeretében a felszínmozgásra való hajlam megítélésre kerüljön.

Előrelépést jelentene, ha a témában szakismerettel nem rendelkezők, de a területfejlesztésben érdekeltek számára egy értelmezhető és alkalmazható szakmai összeállítás készülne.

Továbbá előrelépést biztosíthat a felszínmozgások kezelésében, az épített környezet alakításáról szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény (Étv.), valamint a 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet alkalmazása, amennyiben azok betartásával történik a későbbi település tervezés, a településrendezés és a nagyobb terület egységek egyéb irányú fejlesztése.

*Kraft János
MGSZ Déldunántúli Területi Hivatal*

dó, az egységes értelmezést nehezítő, esetenként lehetlenné tevő különbségek.

Miután a DANREG program háttéréről a DANREG Tanácsának tagjaival közösen írott cikkben (Császár et al. 1997) alig esett szó, viszont szakmai konzekvenciáit részletesen eszteltük, az alábbiakban a háttér kissé alaposabb áttekintése mellett - a levonható tapasztalatok érdekében - kissé részletesebb ismertetést kívánok nyújtani a szervezeti kérdésekről, valamint a munkáknak tíz év utáni állásáról abban a reményben, hogy a későbbiekben kétségtelenül létesítendő további hasonló nemzetközi projektek esetében a gyermekbetegségek egy részét ki tudják küszöbölni.

Előzmények

A történeti hitelesség megkívánja, hogy a program létrejöttének körülményei is szóba kerüljenek. A Bős-Nagymarosi vízlépcső elleni mozgalom a nyolcvanas években Magyarországon egyre kiterjedtebb méreteket öltött. Miután az érvek sorában földtani (főleg hidrogeológiai és földrengés-veszélyeztetettségi) tárgyúak is voltak, az akkori kormány a Központi Földtani Hivatalt (KFH) is állásfoglalásra szólította fel. A szakemberek széles körének meghallgatása után a KFH úgy foglalt állást, hogy a területen az addig végzett földtani kutatás elégtelen mértékű és összehangolatlan volt. A különböző megbízottak által kivitelezett részfeladatokat soha senki nem érlelte össze, ezért külön ilyen célú kutatás vagy legalább értelmezés nélkül megbízható szakvélemény nem formálható. Erre a felvetésre született meg Magyarországon a gondolat egy térképsorozat és némi magyarázót magába foglaló program létrehozására.

Az első lépések

A budapesti és a pozsonyi földtani szervek és intézmények kitűnő kapcsolatából adódóan még 1989-ben megállapodás született a Duna menti szomszédos területek földtani adatainak egységes szemléletű feldolgozására, vagyis egy közös adatbázis megteremtésére.

Természetesen a két földtani intézet által aláírt egyezmény utalást sem tartalmazott a két kormány között egyre kiegyeztebb viszonyt eredményező vízlépcsőre, minthogy a földtani szakemberek számára ez a kérdés csupán egyike volt a számtalan földtani kérdésnek. A szakemberek nagyobbik hányada mindig is úgy tekintette a programot, mint amely a vonatkozó térség összehangolt hasznosíthatósági terveinek elkészítéséhez szolgáltathat földtani oldalról megbízható alapot.

Ausztriának 1990-ben történt csatlakozásával három országra bővült az együttes munkára vonatkozó egyezményt aláíró országok száma, s a program is lényegében ekkor vette kezdetét. Ennek elsődleges feladata a kutatási terület határának kijelölése volt. Az egységes topográfiai alap megteremtését a teljes területre a magyar fél vállalta el. Ezt követte a közösen elkészítendő térkép fajták és tanulmányok számba vétele.

Az eredmény a földtani térkép változatok esetében: felszíni földtani térkép, a negyedrendszer* képződményeinek genetikai és vastagsági térképe, felső-pannoniai és pliocén fáciés és vastagsági térkép, alsó-pannoniai fáciés és vastagsági térkép, harmadrendszermentes földtani térkép, tektonikai térkép, neotektonikai térkép, mérnökgeológiai térkép, hidrogeológiai térkép és környezet-veszélyeztetettségi térkép.

A geofizikai térképfajták terén gravitációs anomália-

Nemzetközi erőfeszítés a földtani adatok határmenti egységesítésére Bécs és Budapest között: a DANREG program és tanulságai

Bevezetés

A módszerében példa értékű nemzetközi erőfeszítéssel működtetett program immáron a valóságban is a végéhez közeledik. A program eredményeként Ausztriának, Szlovákiának (a program kezdetekor még Csehszlovákiának) valamint Magyarországnak a Duna által összekapcsolt területeiről egységes szemléletű térképsorozatnak és csatlakozó magyarázónak illetve tanulmánynak kell születnie, amelyben kiküszöbölődnek a sajátos nemzeti módszerekből, valamint alkalmanként az egyes szakterületeken országoként eltérő ismeretességből faka-

térképek, mágneses anomáliatérképek, valamint geoelektromos ellenállástérképek készültek.

Két önálló tanulmány a terület felszín alatti vizeinek minőségével, illetve geotermikus adottságaival volt hivatva foglalkozni.

A fentiek mellett három - lehetőség szerint geofizikai megalapozottságú - földtani szelvény egészítette ki a sort.

A három ország (de legalábbis Szlovákia és Magyarország) földtani vezetése által is szentesített keretek megszabását követően létrejött a DANREG Tanácsa, amelynek vezetői a megszületés pillanatában osztrák (GBA) oldalról W. Janoschek, szlovák oldalról (GUDS) J. Horniš, magyar részről (MÁFI) Nagy E. voltak. A későbbiekben a tanács a geofizikai intézetek képviselőivel, Szlovákia esetében előbb J. Šefara-val (Geofizika Bratislava), majd J. Hricko-val (GEOCOMPLEX), illetve Magyarország esetében Nemesi L.-val (ELGI) bővült.

1994-ben a korábbi GUDS, ma Szlovák Földtani Szolgálat (GSSR) képviselőjét M. Kováčik, a MÁFI-ét Császár G. vette át.

A DANREG Tanácsának és a munkacsoportoknak a működése

A közös munka kivitelezésére a nemzeti képviselőkből álló, három és hat fő között változó összetételű munkacsoportok szerveződtek, amelyeknek elsődleges feladata az adott témakörben az egységes elvek, majd ezek alapján a közös jelkulcs kialakítása volt. Bár a kivitelezés során gyakoriak voltak az érintkezési pontok a geofizikai és a földtani csoportok között, a továbbiakban csak az utóbbiak tevékenységéről kívánok számot adni.

(Szerkesztői megjegyzés: A geofizikai kutatások eredményeit a Geofizikai Közlemények 1997 (Vol 41) 3-4. száma közreadta.)

Az elvek és a jelkulcs kidolgozása egyes térképváltozatok esetében várakozáson felüli nehézségeket okozott. Mi sem jelzi ezt világosabban mint az a körülmény, hogy egyes térkép fajták esetében még ma, 1997 végén sincs végleges jelkulcs. Az okokra a későbbiekben kívánok kitérni.

A DANREG Tanácsa évente 3-4 alkalommal, rotáló helyszínen tartotta meg üléseit, ahol egyrészt áttekintésre került az egyes munkacsoportokban a két ülés között történt tevékenység, másrészt olyan kérdések megvitatására került sor, amelyek a DANREG egész tevékenységét voltak hivatva befolyásolni. Ez utóbbiak sorában kétségtelenül a legrangosabb kérdés a végtermékek közreadásának lehetősége volt. A közös termékek kiadásának egyetlen reális finanszírozója csak Ausztria lehetett. A közösen elkészített pályázat 1996 végére sikeresnek bizonyult.

Az egyes munkacsoportok elvileg hasonló eljárási mód szerint működtek, mint a DANREG Tanácsa, vagyis évente szükség szerinti alkalommal találkoztak, szisztematikusan változó helyszíneken. A valóságban azonban néhány munkacsoport még az évente egyetlen teljes értékű találkozó megszervezését sem tudta megoldani. Túlságosan gyakori volt a csonka találkozó, de olyan csoport is akadt, amely az indokolatlanul hosszúra nyúlt munka során alig tudott közös megbeszélésre összejönni. Az okok sokszálúak, amelyekre a későbbiekben visszatérek.

A vitafórumnak, ha úgy tetszik a felek között szakmai tekintetben még fennálló véleménykülönbségeket konfrontálódási lehetőségének megteremtését célozta a DANREG záróülésének megszervezése 1997 májusában

Budapesten. Még ez az előző évről halasztott időpont is sok tekintetben korainak bizonyult, hiszen (a geofizikai tárgyú térképektől eltekintve) alig akadt egységessé formált közös térképváltozat, földtani metszet, hogy a vízminőség tanulmányt ne is említsük. A várakozásnak megfelelően az előadások és az azokat követő viták során a viszonylag szépszámu, projekten kívüli külföldieket is magába foglaló hallgatóság számára is nyilvánvalóvá vált, hogy azok méretarányukban, jelkulcsukban, de sok esetben szemléletükben is eltérnek egymástól. Az eseteknek azonban maximum a felénél jutottak el a partnerek a konkrét következtetések levonásáig, az elengedhetetlen teendők megfogalmazásáig.

Sajnos, éppen a legneuralgikusabb pontok esetében nem körvonalazódtak a rendezvény idején a remélt megoldási lehetőségek.

A jelenlegi helyzet

A részben a MÁFI-ban, részben az ELGI-ben digitalizált topográfiai alapok egységesítése és a hibák kiküszöbölése céljából a topográfiai alap mindhárom ország esetében nemzeti kontrollon esett át. A javítás utáni ellenőrzésre még nem nyílt mód.

Az elvileg minden földtani térképváltozat alapjául szolgáló **felszíni földtani térkép** (1:100 000) mindhárom ország területéről elkészült. A kvarter esetében sikeres jelkulcs összevonási kísérletekre került sor, de a határokon átlépő, kvarternél idősebb képződmények párhuzamosítására vonatkozó javaslatok célja egyúttal a jelkulcsi elemek olyan mérvű csökkentése volt, ami indokolatlanná tenné a korábban sem tervezett, önálló jelkulcsi lap nyomtatását. Szlovák oldalról többszöri sürgetés eredményeként fél éves szünet után érkezett meg a nemleges válasz. Különösen feltűnő a szlovák vulkánogenetikai térkép és a magyar litosztratigráfiaihoz közelítő szemléletű térkép közti különbség.

A térkép eredeti magyar szerkesztője Nagy E. volt, melyet tőle Császár G. vett át 1995-ben. A hazai anyag szerkesztésében közreműködött még Daridáné Tichy M., Kaiser M. és Scharek P. Főszerkesztője Császár G.

Az általunk javasolt egyesített változat a technikai kivitelezést végző MÁFI Térinformatikai osztályán van.

A magyarító csak kéziratban létezik, miután lezárására csak a térkép után kerülhet sor.

A **quarter litogenetikai és vastagsági térkép** (1:200 000) a legutóbbi időszak kifejlődési jellegét és süllyedéstörténetét hivatott összefoglalni. Az anyag mind nyomtatott, mind digitális változatában rendelkezésre áll, véglegesítésére azonban csak a felszíni földtani térkép lezárása után kerülhet sor. A magyar terület térképét Kaiser M. és Scharek P. állította össze, főszerkesztő Scharek P.

A **pannoniai és pontusi litofációs és vastagsági térképek** (két változat) a Pannon-medencében a harmadidőszakon belüli legintenzívebb süllyedési periódus megjelenési formáit hivatott tükrözni. A magyar terület térképeinek szerkesztője Pereg Zs. volt. A térképek és a magyarító még a főszerkesztői feladatot ellátó A. Nagynál vannak. Szlovák és osztrák oldalon a fúrás adatok és mélységvonalak javításra, kiegészítésre szorulnak.

A **pretercier**, pontosabban szólva a **harmadrendszertes földtani térkép** olyan speciális térképváltozat, amely mai helyzetében és mélységviszonyok között mutatja a harmadidőszaknál idősebb, a viszonyítási időpillanatban gyakran egymástól távol lévő szerke-

zeti egységeket. A térkép a nemzetközi anyag összedolgozása után nálunk került újradigitalizálásra. A szlovák terület revíziójától eltekintve a térkép és a magyarázója egyaránt kész, csupán egy nyomástechnikai kérdés vár még megoldásra. A hazai térképet Császár G. szerkesztette, a főszerkesztő A. Matura.

A neotektonikai térkép a legfiatalabb szerkezeti mozgások, és eltérő intenzitású és jellegű mozgást végző területek megkülönböztetésére hivatott. A szlovák és a magyar terület térképe rendszerében nem egyező koncepciójában összeegyeztethetetlen. Ez ügyben a budapesti ülés sem hozott változást. Az osztrák térkép már egy éve a lezárás előtti pillanatban van. Hasonló a helyzet a térképmagyarázóval. A magyar terület szerkesztését Budai T. és Dudko A. közreműködésével Molnár P. végezte. A főszerkesztő R. Halouzka.

A tektonikai térkép az egyes szerkezeti egységek összesített szerkezeti jellegeit, ezáltal a vizsgált térség szerkezeti összetettségét hivatott szemléltetni. A nemzeti térképek és a vonatkozó magyarázók M. Elečko-nál, a szlovák főszerkesztőnél vannak, akinek még az osztrák partnerrel van némi egyeztetni valója. A magyar térkép szerkesztője Dudko A.

A hidrogeológiai térkép, összhangban a terület bonyolult földtani felépítésével, a felszín alatti vízkészlet változatosságát, az aktuális vízszintet és a vízmozgás irányát hivatott bemutatni. A magyar terület térképét Jocháné Edelenyi E. és Zsámbok I. készítette el. A térképek és a magyarázó P. Malíknál, a szlovák főszerkesztőnél található.

A mérnökgeológiai térkép a felszíni földtani térkép értelmezése révén szemlélteti a terület építésföldtani szempontból fontos sajátosságait. A magyar változat Scharek P. munkája, aki azt a magyarázóval együtt M. Kováčikhoz, a szlovák főszerkesztőhöz továbbította. Még nem készült el az osztrák térkép és magyarázója.

A nemzetközi munka fő célját a környezet-veszélyeztetettség térkép elkészítése képezi, amely a sajátos szempontjain túl magába ötvözi a felsorolt térképfajtákból kiolvasható mindazon eredményeket, amelyek a térségben a természet, vagy az emberi tevékenység következtében lehetséges veszélyforrást jelentenek. Ebből eredően ez a térképsorozat legkritikusabb változata, éspedig nem csupán bonyolultságát, hanem jelentőségét illetően is. A magyar térképet Daridáné Tichy M., Budinszkyné Szentpétery I. és Nagy E. közreműködésével Peregi Zs. szerkesztette. A magyar változat és annak magyarázója L. Petro-nál, a szlovák főszerkesztőnél található, az Ipoly menti területen eszkalendó magyar módosító javaslatokkal együtt, míg az osztrák anyag napjainkig sem született meg.

A geotermikus energia tanulmány mellett a munka során két térképváltozat is megszületett, melyek egyikének nyomdai közreadása is tervbe vétetett. Mind a térkép, mind a magyarázó Rotárné Szalkai Á. munkájának eredménye. A térkép véglegesnek szánt változata a főszerkesztőnél van, de a magyarázó javítása még nem történt meg.

A vízminőség tanulmány területén az adatgyűjtő munkát napjainkig mindössze egy tartalomjegyzék összeállítását követte. A munka magyar felelőse Tóth Gy.

A földtani szelvények sorából az MK-3 szeizmikus és magnetotellurikus alapszelvény nyomvonalát követő, Ausztriába átmenő szelvény teljesen elkészült, a két szlovák-magyar szelvény közül a Tatabányai-medence és a Kis-Kárpátok előtere között húzódó szelvény az összedolgozás utáni állapotban várja a szlovák partner

kontrollját, míg a Zsámbéktól a Dorogi-medencén keresztül haladó szelvény szlovák folytatása hiányzik.

A magyar szelvényszakaszokat Dudko A. közreműködésével Császár G. Készítette.

A program megvalósítását hátráltató körülmények áttekintése

A módszerben vagy még inkább elvi megközelítésben példa értékű program a valóságban az indokoltnál lényegesen hosszabb időt vett igénybe és az elvárhatónál sokkal több hátráltató körülmény jelentkezett. Az egyik - valószínűleg nem a legfontosabb - akadályozó tényezőt a három ország között az adottságokban, a munka módszerében megmutatózó különbség jelentette. A szlovák partner a DANREG teljes területére kiterjedő 1:50 000-es méretarányú földtani térképezéssel kapcsolta össze a közös munkát, amely mindenképpen hosszú megvalósítási időt tételez fel. Ezzel fűgghet össze az is, hogy a munka során csak korlátozott mértékben ragaszkodott a közösen kidolgozott jelkulcshoz, és minden térképváltozatát nemzeti keretben egységesen 1:50 000-es méretarányban készítette el.

Az osztrák partner majdnem teljes egészében legalább egy, de jobbra több évtizeddel korábban elkészült földtani térképeiből tudott kiindulni. Esetenként nagy gondot okozott a megfelelő szakember biztosítása is; ennek következménye pl., hogy egy szakember vállalára nehezedett három térképváltozat előállítására is.

Magyarország sok tekintetben a két módszer közötti közbet helyzetet foglalt el; szerencsés módon a legfrissebb földtani felvételek eredményei kerülhettek be a terület nyugati feléről, ahol ezekben az években zárult le a lényegében síkvidéki térség 1:100 000-es méretarányú földtani térképezése (Sopron környékén a neogénre nézve nem igazán korszerű felbontással és értelmezéssel). A Gerecsében folyt térképezés eredményei - a térképezés három éves szüneteltetése miatt - csak részben voltak figyelembe vehetők a DANREG térképek szerkesztése során. A Budai és a Pilis hegység területén teljesen korszerűtlen alapok álltak rendelkezésre, de sok tekintetben korszerűtlen a kép a Dorogi-medencében, a Visegrádi-hegységben, sőt a Börzsönyben is.

A szakemberek többsége mindhárom országban a DANREG programban rá háruló feladatokra csak annyi energiát fordíthatott, amennyi az alapvető feladatainak teljesítése után marad. Gyakorlatilag az illető szakember szakmai ambícióján múlt, hogy milyen erőfeszítést tett az eredményes munka érdekében. Egy állami egyezményhez is szorosan csatlakozó háromoldali nemzetközi feladat megoldásához OTKA forrást is igénybe kellett vennie.

A térképek digitális összedolgozását mindenképpen hátráltató tényező volt a kétféle térinformatikai rendszer (ArcInfo és Intergraph) összehangolásával kapcsolatos kérdések megoldatlansága.

A fenti program indokoltságát, nagyszerűségét bizonyítja a határokon átnyúló, tudományos és alkalmazotti területeket egyaránt magába foglaló egységes tematikus térképsorozat létrehozása, hogy földtani oldalról megbízható alapot teremtsen a döntéshozók számára a területhasznosítás, környezeti károk kérdésében.

*Lábjegyzet:

A harmadrendszer és negyedrendszer kronosztratigráfiai kifejezések, melyek a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően elkülönülnek a geokronológiát egységek nevével, amelyeket harmadidőszaknak ("harmadkor") és negyedidőszaknak

("negyedkor") nevezünk. A harmadrendszer kifejezés alatt azt a kőzetegyüttest, vagy rétegsort értjük, amely a harmadidőszak folyamán keletkezett. A harmadidőszak viszont azt az időtartamot fejezi ki, amely idő alatt a harmadrendszer által reprezentált képződmények létrejöttek.

Általánosabb megfogalmazásban: a kronosztratigráfiai egységek kalapálható, anyagi testet (kőzetet) jelölnek, míg a geokronológiai egységek az előbbieken kifejezésre jutó (képződési) időintervallumot fejezik ki.

Dr. Császár Géza
Magyar Állami Földtani Intézet

FELHASZNÁLT IRODALOM

Császár, G., Hricko, J., Janoschek, W., Kováčik, M., Nemesi, M. & Matura, A. 1997: The DANREG programme - an international effort for unified geological database and evaluation along the river Danube. In *Advances in Austrian-Hungarian Joint Geological Research* (eds: Dudich & Lobitzer) 197-203. Budapest

A Magyar Geológiai Szolgálat 1998. évi terve

Bevezetés

A Magyar Geológiai Szolgálat (MGSz) és a keretében működő Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) és Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI) elkészítette a középtávú koncepcióját és hozzá kapcsolódóan az 1998. évi tervét.

A középtávú terv szükségességét az MGSz Tudományos Tanácsa és a Földtani Tanács egyaránt megállapította. Ennek eleget téve készítettük el a középtávú koncepciót, amely természetszerűleg együtt kellett, hogy járjon a jelenleg futó projektek felülvizsgálatával is.

Erre azért is szükség volt, mivel a jelenleg futó projektek (kapcsolódva az 1992-ben készült korábbi középtávú koncepcióhoz) még más költségvetési és létszám lehetőségekkel készültek, s emiatt az elmúlt időszakban többször kellett lényeges érintő változtatásokat tenni. A projektek felülvizsgálata és beillesztése a középtávú koncepcióba megtörtént.

Mindkét anyagot a Magyar Geológiai Szolgálat Földtani és Tudományos Tanácsa véleményezte, megtárgyalta és elfogadásra javasolta.

Az államigazgatási feladatokat az MGSz központi hivatala a területileg illetékes Területi Földtani Hivatalokkal együtt látja el. Ezek a földtani hatósági, szakhatósági és szakvéleményezési feladatok

A közszolgálati feladatokat jogszabályok írják elő. Ezek végrehajtásában mindhárom intézmény specializációjának megfelelően vesz részt.

A két kutatóintézet kutatási tevékenységét projektek keretében végzi. Ezek szintén jogszabályban előírtak, és szükségképpen jól behatárolható feladat megoldására irányulnak. Időtartamuk tervezhető és az eredmény a tervezett idő lejártá után zárójelentés formájában összegezhető. Ezekről az intézetek projekt indító lapot állítottak ki, amely rögzíti a megoldandó feladatot.

Feladatok

A bányászatról szóló 1993. évi törvény módosítása, az 1997. évi XII. törvény kimondja, hogy a bányajáradék 5%-át prognosztikus nyersanyag-kutatásra és környezeti, természeti, társadalmi és gazdasági regionális érzékenység vizsgálatokra kell fordítani.

Ennek részletes szabályait a törvény végrehajtási rendelete fogja tartalmazni. Bizonyos, hogy ezzel kapcsolatban új feladatok fognak megfogalmazódni az MGSz számára is.

A földtani hatósági feladatkörben az örvendeten egyre növekvő számú napi állásfoglalások kiadásán kívül fontos feladat az állami jogalkotási folyamatban való részvétel. Az elmúlt években több olyan új jogszabály született, amely a földtani tényezővel számolva feladatot jelent a földtani szakigazgatás számára. Itt természetesen az a cél, hogy a föld felszíne alatti térrész ugyanolyan tényezője legyen az emberi környezetnek, mint a levegő, a talaj és a bioszféra, s minden olyan tevékenységhez kapcsolódó eljárásban, amely érinti a föld felszín alatti részét- földtani vizsgálat is történjék, s ezt a földtani hatóság az MGSz jogszabályai alapján ki is kényszeríthesse.

Régi, ugyanakkor új feladat az ország ásványvagyonának nyilvántartása. Az új feladatot az jelenti, hogy az 1997. évi XII. törvény, amely a bányászatról szóló törvényt módosította, az MGSz ásványvagyon-nyilvántartását a közhitelű állami nyilvántartások sorába emelte. Ez azt jelenti, hogy kötelező az adatszolgáltatás, az adatszolgáltató felelősséggel tartozik a szolgáltatott adatokért, s az MGSz jogosult azokat ellenőrizni. Mivel az országban jelenleg közel 1000 bánya működik, az általuk szolgáltatott adatok valóságának ellenőrzése komoly létszámot és anyagi erőforrást igényel.

A földtani információ gyűjtés és szolgáltatás területén is jelentkezik új feladat, amelyet a IKIM-KTM-KHVM miniszterek közös rendelete szab meg. Ezen jogszabály alapján kell gyűjtenie az MGSz Információs Központjának az országban keletkezett földtani adatokat, illetve a MÁFI-nak a fúrómag mintákat.

Az MGSz megalakulása óta - nem utolsó sorban a megfelelő jogszabályi és szervezeti háttérnek köszönhetően - az Országos Földtani és Geofizikai Adattár által kezelt adatállomány gyarapítása, az adatok rendezettségének és feldolgozottságának növelése, valamint az állami adatok egységes kezelése terén egyaránt jelentős eredményeket értünk el. A mindezeket alapelemként magába foglaló Földtani Információs Rendszer fejlesztését és működtetését a következő időszakban kiemelt közszolgálati feladataink között tartjuk számon.

Középtávú kutatási koncepció

A középtávú koncepció elkészítésére azért volt szükség, mert a 132/1993. kormányrendelet csak igen szűkszavúan, általánosságban adja meg az állami kutatási feladatokat. A középtávú koncepcióból következően készültek a projektek tervei az elkövetkező 3 évre.

A középtávú kutatási koncepcióban az intézetek prioritásokat állítottak fel. Ezek közül a térképezés területén nagyon fontos az ország megkutatottsági térképén látható adathiányos területek megszüntetése, a "fehér foltok" eltüntetése. Ehhez új adatokra és ismeretekre, tehát terepi kutatásra van szükség.

Fontos, a többi feladattal szorosan összefüggő feladat a különféle adatbázisok építése, fejlesztése.